

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НІЖИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИКОЛИ ГОГОЛЯ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПОЛІТОЛОГІЯ»**

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю: 052 Політологія

галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Кваліфікація: Бакалавр політології

Затверджено Вченою радою
Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя
протокол № від 2020 року

Ректор університету

_____ **О. Г. Самойленко**

Ніжин 2020

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма розроблена на підставі Закону України «Про вищу освіту» та наказу МОН України від 10. 07. 2020 р. № 911 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти».

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці бакалаврів у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 052 «Політологія».

Група розробників:

1. Барановський Ф. В. – керівник робочої групи – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології, права та філософії НДУ імені Миколи Гоголя.
2. Бойко О. Д. – доктор політичних наук, професор, перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи НДУ імені Миколи Гоголя.
3. Мицик Л. М. – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин НДУ імені Миколи Гоголя.
4. Подлущкий Д. А. – здобувач вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Політологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 052 Політологія

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, історико-юридичний факультет, кафедра політології, права та філософії
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітня кваліфікація	Бакалавр політології
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Політологія
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитована у 2016 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність: повної загальної середньої освіти – для бакалаврів з нормативним терміном навчання
Мова викладання	Державна
Термін дії освітньо-професійної програми	До наступної акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	http://www.ndu.edu.ua
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Забезпечення фундаментальної теоретико-методологічної та практичної підготовки висококваліфікованих фахівців-політологів, які володіють компетентностями, достатніми для	

розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем, а також для виконання професійних завдань експертно-аналітичного, організаційного, дорадчого характеру на різних рівнях у громадській та суспільно-політичній сферах.

3 - Характеристика освітньо-професійної програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність – 052 Політологія <i>Об'єкти вивчення:</i> політичні відносини між акторами та інститутами на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), класична і сучасна політична думка, влада та урядування, політичні системи, інститути та процеси, політична поведінка, публічна політика, політична культура та ідеологія, світова політика та політика окремих країн і регіонів. <i>Цілі навчання:</i> підготовка кваліфікованих фахівців-політологів, які вміють застосовувати теорії та методи політичних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у політичній сфері. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> нормативна та емпірична політична теорія, політична методологія, порівняльна та прикладна політологія, міжнародні та глобальні студії, політичні комунікації, спеціальні політологічні дисципліни. <i>Методи, методики та технології:</i> кількісні та якісні методи досліджень, технології та інструментарій аналізу політичної сфери. <i>Інструменти та обладнання:</i> сучасне інформаційно- комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі у сфері політичних наук.
Орієнтація освітньо-професійної програми	Програма орієнтована на одержання випускниками компетентностей, пов'язаних з теорією і практикою політології, що дозволить їм працювати на посадах у громадській, суспільно-політичній і державно-управлінській сферах відповідно до державного класифікатора професій.

Основний фокус освітньо- професійної програми	Загальна освіта в галузі політології. Ключові слова: політологія, політична влада, політичний режим, політична культура, політичні інститути та процеси, політична система.
Особливості освітньо- професійної програми	Програма робить акцент на розвиткові необхідних знань та уявлень із загальнотеоретичних і спеціальних політологічних дисциплін стосовно закономірностей функціонування політичної сфери на локальному, державному та глобальному рівнях. Співпраця з політичними і громадськими організаціями, органами державної влади та місцевого самоврядування дозволяє опанувати та закріпити вміння та навички практичної діяльності у рамках профілю програми.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Бакалавр політології здатний виконувати професійні види робіт і призначений для практичної роботи у державних органах, політичних партіях і громадських організаціях, органах місцевого й регіонального самоврядування, наукових і дослідницьких центрах. Випускники спеціальності «Політологія» мають можливості працювати як державні службовці, керівники, менеджери, посадові особи громадських і самоврядних організацій, посадові особи політичних організацій, посадові особи політичних партій тощо. Згідно ДК 003:2010 (Державний класифікатор професій) бакалаври політології можуть займати низку посад відповідно до таких професійних назв робіт: – політолог; – політичний оглядач; – політичний аналітик, експерт; – помічник та консультант із суспільно-політичних питань та зв'язків із громадськістю в політичних партіях, органах державної влади та місцевого самоврядування; – коментатор та оглядач із політичних проблем у друкованих та електронних ЗМІ, інформаційних агенціях;

	– політтехнолог.
Подальше навчання Академічні права	Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за програми: НРК України - 8 рівня, FQ-EHEA – другого циклу, EQF-LLL - 7 рівня. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемноорієнтоване навчання. Більша частина навчання відбувається в малих групах. Лекційні курси поєднуються з семінарами, індивідуальними заняттями і самостійною роботою студентів. Також стимулюються активні творчі здібності студентів у вигляді написання рефератів, есе, курсових робіт та виконання кваліфікаційної роботи.
Оцінювання	Система, що передбачає оцінювання студентів у формі поточного (усне або письмове опитування, експрес-контроль, виступи здобувачів вищої освіти при обговоренні питань, контрольні роботи на семінарських заняттях, підготовка індивідуальних завдань - есе та рефератів) та підсумкового (екзамен, залік (диференційований залік), захист практик, захист курсової роботи) контролю, а також у формі атестації здобувачів вищої освіти у вигляді публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота має передбачати розв’язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у політичній сфері, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти або його підрозділу. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється на основі: 4-х бальної національної шкали (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); 2-рівневої національної шкали (зараховано/не

	зараховано); 100-бальної шкали за системою ЄКТС.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК02. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами. ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

	СК03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. СК04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. СК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. СК07. Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності. СК08. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу. СК09. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефахівців.
--	---

7 – Програмні результати навчання

- РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.
- РН02. Вільно спілкуватися державною та однією з іноземних мов усно і письмово у професійній діяльності.
- РН03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.
- РН04. Мати навички професійної комунікації.
- РН05. Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
- РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.
- РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її

цінності та досягнення.

РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

РН09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

РН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

РН11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

РН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

РН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

РН14. Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.

РН15. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.

РН16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

РН17. Розуміти й сприймати етичні норми поведінки щодо інших людей і щодо природи (принципи біоетики).

РН18. Вміти застосовувати етичні норми поведінки щодо інших людей і щодо природи у контексті сталого розвитку сучасного демократичного суспільства.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми

Кадрове забезпечення

Розробники програми: 2 доктори політичних наук, професори, 1 кандидат історичних наук, доцент (є штатними співробітниками Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя), за участі 1 здобувача вищої освіти спеціальності 052 «Політологія». Гарант освітньо-професійної програми: доктор політичних наук, професор.

	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, які за кваліфікацією відповідають профілю і напрямку дисциплін, що викладаються. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації, у т. ч. за кордоном, у вигляді стажування за фахом, підвищення педагогічної та технічної майстерності у рамках участі у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах тощо.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема: навчальні приміщення та корпуси; комп'ютерні класи; спортивний зал, спортивні майданчики; бібліотека та читальні зали; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання; приміщення для науково-педагогічних працівників; гуртожитки; їдальня та пункти харчування тощо.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої програми відповідає умовам провадження освітньої діяльності: Офіційний веб-сайт http://ndu.edu.ua/ містить інформацію про: - освітні програми, навчальну, наукову і організаційну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. - матеріали навчально-методичного забезпечення освітньої програми викладені також на веб-сайті університету https://cutt.ly/lf6U5cV Всі ресурси бібліотеки доступні через сайти університету: https://library.ndu.edu.ua/

	Читальний зал та навчальні корпуси забезпечені вільним доступом до мережі Інтернет. Потужним освітнім ресурсом є віртуальне середовище УНІКОМ http://vle.ndu.edu.ua Електронний репозитарій бібліотеки НДУ імені Миколи Гоголя містить наукові та навчально-методичні праці науково-педагогічних працівників університету: http://lib.ndu.edu.ua/dspace/
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Ніжинським державним університетом імені Миколи Гоголя та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Забезпечується відповідно до підписаних міжнародних угод та меморандумів, у тому числі міжуніверситетських.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Освітня програма є відкритою для іноземних здобувачів вищої освіти на підставах, визначених чинним законодавством України.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми			
ОК 1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
ОК 2	Інформаційні технології навчання	3	залік
ОК 3	Українознавчі студії	6	залік, залік
ОК 4	Іноземна мова	8	залік, екзамен
ОК 5	Екологічна безпека та сталий розвиток	3	залік
ОК 6	Філософські студії	4	екзамен
ОК 7	Політична історія	7	екзамен
ОК 8	Вступ до освітньої програми	5	залік
ОК 9	Теорія держави і права	5	екзамен
ОК 10	Історія зарубіжних політичних вчень	6	екзамен
ОК 11	Історія політичної думки в Україні	5	екзамен
ОК 12	Конституційне право	5	екзамен
ОК 13	Загальна теорія політики	4	залік
ОК 14	Політична географія та геополітика	6	залік, екзамен
ОК 15	Методологія політологічних досліджень	7	екзамен
ОК 16	Політична культура та політична етика	4	екзамен
ОК 17	Політична психологія	4	екзамен
ОК 18	Політичні режими та політичні системи	7	екзамен
ОК 19	Філософія політики	5	екзамен
ОК 20	Практична політологія	8	залік, екзамен
ОК 21	Партологія	11	залік, екзамен
ОК 22	Теорія міжнародних відносин	10	залік, екзамен
ОК 23	Технологія політичного процесу	9	залік, екзамен
ОК 24	Порівняльна політологія	9	екзамен, екзамен

ОК 25	Підготовка кваліфікаційної роботи	9	залік
ОК 26	Курсова робота	3	диф. залік
ОК 27	Курсова робота	3	диф. залік
ОК 28	Виробнича практика в державних установах	6	диф. залік
ОК 29	Виробнича практика в політичних інститутах	6	диф. залік
ОК 30	Переддипломна практика	9	диф. залік
Загальний обсяг обов’язкових компонентів		180	
Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми			
Загальний обсяг вибірових компонент		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

Код компонентів ОПП, що передують вивченню

[illegible]

[illegible]

8 семестр				7 семестр				
О	О	О	О	О	О	О	О	
К	К	К	К	К	К	К	К	
2	3	2	2	2	2	2	23	
5	0	4	3	5	4			
+				+				OK1
+				+				OK2
								OK3
+				+				OK4
								OK7
								OK8
		+			+			OK9
								OK3
								OK4
								OK5
								OK10
								OK11
		+			+			OK12
+	+	+	+	+	+	+	+	OK13
								OK6
								OK14
+				+				OK15
			+				+	OK16
+		+	+	+	+	+	+	OK17
								OK14
+		+	+	+	+	+	+	OK18
+	+		+	+			+	OK20
	+		+				+	OK 28
+		+		+	+			OK 26
			+				+	OK19
+	+			+		+		OK20
		+	+		+	+		OK21
		+	+		+	+		OK22
		+	+		+	+		OK21
+		+	+	+	+	+	+	OK22
+	+	+	+	+	+	+	+	OK29
+		+	+	+	+	+	+	OK27
+	+			+				OK23
+	+			+				OK24

+	+	+	+				OK25
+	+						OK23
+	+						OK24
+							OK30
							OK25

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі: публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи та її публічного захисту	Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у політичній сфері, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти або його підрозділу.
Документи, які отримує випускник на основі успішного проходження атестації	Документ встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти бакалавр із присвоєнням кваліфікації бакалавр політології

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	О К 1	О К 2	О К 3	О К 4	О К 5	О К 6	О К 7	О К 8	О К 9	О К 10	О К 11	О К 12	О К 13	О К 14	О К 15	О К 16	О К 17	О К 18	О К 19	О К 20	О К 21	О К 22	О К 23	О К 24	О К 25	О К 26	О К 27	О К 28	О К 29	О К 30	
3K01						+		+		+	+		+			+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
3K02				+																		+									
3K03			+	+		+				+	+				+	+	+	+	+					+		+		+	+	+	
3K04	+			+	+												+					+							+	+	+
3K05		+													+		+	+			+		+	+		+	+	+	+	+	+
3K06			+		+			+	+			+	+					+			+		+	+		+	+	+	+	+	+
3K07			+		+		+	+		+	+		+			+	+		+					+					+	+	+
CK01								+		+	+		+	+			+	+		+	+	+	+	+		+	+				
CK02							+	+		+	+		+		+		+	+	+	+											
CK03			+			+		+		+	+			+		+		+	+			+	+	+		+		+	+	+	+
CK04									+	+	+	+	+	+			+			+		+		+		+		+		+	+
CK05			+				+	+							+	+	+		+	+		+	+		+	+		+	+		+
CK06										+	+			+			+					+	+	+		+		+	+	+	+
CK07																+		+			+								+	+	+
CK08															+							+						+		+	+
CK09															+	+	+								+	+	+				+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

[illegible]